

VALTIONEUVOSTON OIKEUSKANSLERI

Snellmaninkatu 1 A

PL 20 00023 VALTIONEUVOSTO

PÄÄTÖS

18.8.2008

Dnro 927/1/07

ASIA

Esitutinnan joutuisuus

KANTELUKIRJOITUS

Kantelija on arvostellut oikeuskanslerille 10.9.2007 osoitetussa kirjoituksessa esitutinnan joutuisuutta Seinäjoen kihlakunnan poliisilaitoksen tutkittavana olleessa epäiltyä työturvallisuusrikosta ja vammantuottamusta koskeneessa asiassa. Asian syyteoikeus oli vanhentunut esitutinnan aikana. Lisäksi kirjoituksessa on arvosteltu Ylistaron kunnan menettelyä olla toimittamatta poliisille sen asiassa kunnalta pyytämää asiakirjaa.

HANKITTU SELVITYS

Poliisin menettelyä koskevan arvostelun osalta on hankittu kantelussa kysymyksessä olevan asian tutkinnanjohtajana Seinäjoen kihlakunnan poliisilaitoksen rikoskomisariona 31.3.2006 saakka toimineen Poliisiammattikorkeakoulun yliopettajan A:n ja 1.4.2006 alkaen toimineen rikoskomisario B:n sekä asian tutkijana toimineen vanhemman konstaapelin C:n selvitykset. Lisäksi Seinäjoen kihlakunnan poliisilaitos ja sen rikosylikomisario D sekä Länsi-Suomen lääninhallituksen poliisiosasto ovat antaneet asiasta lausuntonsa.

Ylistaron kunnan menettelyä koskevan arvostelun osalta on Ylistaron kunnanhallitus antanut lausunnon. Kunta on erillisestä pyynnöstä lähettänyt lausunnon pohjana olleen kunnan teknisen johtajan E:n asiasta antaman selvityksen.

Minulla on asiaa ratkaistessani ollut lisäksi käytettävissä jäljennökset Länsi-Suomen lääninhallituksen poliisiosaston poliisitoimintayksikön Seinäjoen kihlakunnan poliisilaitoksen tarkastuksista laatimista pöytäkirjoista 7.12.2005 (LSLH-2005-8793/Tu-42) ja 5.10.2006 (LSLH-2006-7106/Tu-42) sekä Seinäjoen kihlakunnan poliisilaitoksen esitutkintaa ja pakkokeinoja koskeneesta sisäisestä tarkastuksesta laatimasta pöytäkirjasta 1.8.2006. Lisäksi Länsi-Suomen lääninhallituksen poliisiosastosta on hankittu jäljennös Seinäjoen kihlakunnan poliisilaitoksen sille edellä mainitun tarkastuksen LSLH-2006-7106/Tu-42 yhteydessä selvityksenä asiasta toimittamasta B:n 25.7.2006 päiväystä selvityksestä.

VASTINE

Kantelija on antanut vastineensa hankitun selvityksen johdosta.

RATKAISU

1. Seinäjoen kihlakunnan poliisilaitoksen menettely*1.1 Saatu selvitys*

Ylistarossa oli 31.5.2004 tapahtunut työtapaturma, jossa viemäriöjan kaivanto oli sortunut ja kaivannossa ollut rakennusmies oli jäänyt sortuman alle. Poliisi oli suorittanut tapahtumapaikalla paikkatutkintaa, kirjannut asiasta sekalaisilmoituksen ja ilmoittanut asiasta työsuojelupiiriin. Asian tutkijaksi määrätty C oli puhelimitse kuullut asianomistajaa 4.6.2004, minkä jälkeen poliisi oli odottanut työsuojelupiiriin kannanottoa asiaan.

Työsuojelupiiriin ilmoitettua 14.10.2004, että se epäilee työmaalla rikotun työturvallisuusmääräyksiä, oli Vaasan kihlakunnan poliisilaitos C:n pyynnöstä kuulustellut rikoksesta epäillyt 10.1.2005 ja Kauhajoen kihlakunnan poliisilaitos todistajan 26.1.2005. C oli 6.3.2005 tiedustellut puhelimitse asianomistajalta tämän vaatimukset, jonka jälkeen esitutkinta oli valmistunut 16.3.2005.

C oli lähettänyt esitutkintapöytäkirjan Vaasan työsuojelupiiriin, joka oli varannut asiassa tilaisuuden lausunnon antamiseen. C oli tämän jälkeen ollut kertomansa mukaan muutaman kerran puhelimitse yhteydessä työsuojelupiiriin, josta oli kerrottu vakinaisen lakimiehen poissaolon ruuhkauttaneen asioiden käsittelyä. Työsuojelupiiriin 21.9.2005 päivätty lausunto oli saapunut poliisille 27.9.2005.

Lausunnossaan työsuojelupiiri oli todennut muun ohella, että "epäselväksi jäänyt ja mahdollisesti lisäkuulusteluja vaativa seikka on Ylistaron kunnan vastuu työn tilaajana/rakennuttajana". Lausunnossa oli todettu, että rakennuttaja tai muu, joka ohjaa tai valvoo rakennushanketta, on velvoitettu laatimaan asiakirjan, joka sisältää rakennushankkeen ominaisuuksista ja luonteesta aiheutuvat ja sen toteuttamiseen liittyvät tarpeelliset turvallisuustiedot, jollaisia tyypillisesti ovat maapohjan tiedot. Työsuojelupiiriin mukaan turvallisuussuunnittelusta ja sen laadusta riippui, oliko kunta antanut urakoitsijalle riittävät tiedot esimerkiksi maa-alueen aikaisemmasta käyttötarkoituksesta. Kyseisen seikan selvittäminen kunnan edustajia kuulemalla olisi työsuojelupiiriin mukaan helpottanut vastuun kohdentamista rakennuttajan ja urakoitsijan välillä.

C oli kertomansa mukaan ennättänyt vasta keväällä 2006 ryhtyä työsuojelupiiriin loppulausunnon 21.9.2005 mukaiseen lisätutkintaan. Viivästystä hän on perustellut sillä, että hänet oli vuodenvaihteessa 2005-2006 nimetty tutkintaryhmään, jonka tutkittavana olleet asiat tutkinnanjohtaja A oli määrännyt priorisoimaan tapauksen tutkinnan edelle. Lisäksi C on ilmoittanut olleensa vuosilomalla 3. - 20.11.2005. Asian tutkinnanjohtajana 31.8.2004 saakka ja edelleen 1.8.2005 - 31.3.2006 toiminut A on selvityksessään todennut, että mainittu tehtävien priorisointi "vaikeutti tutkijan mahdollisuuksia työskennellä jatkuvasti lisätutkinnan hyväksi". A:n arvion mukaan "prioriteettijärjestys

oli tuolloin välttämätöntä ja perusteltua, koska ko. työtaturmaan mahdollisesti liittyvien rikosten syyteoikeus oli vanhenemassa vasta 31.5.2006".

Asian tutkintaa jatkettuaan C oli ottanut yhteyttä Ylistaron kuntaan ja pyytänyt työmaan urakkatarjouspyynnön liitteineen. Se oli saapunut C:lle tämän kertoman mukaan hieman ennen kuin hän oli kuulustellut todistajana urakkaa koskeneen vesihuoltosuunnitelman tehneen rakennusmestarin 2.3.2006.

C oli kertomansa mukaan pyytänyt mainitun rakennusmestarin kuulustelun jälkeen Ylistaron kunnalta sen hallussa ollutta työmaapäiväkirjaa. Tämä on näin ollen C:n selvityksen perusteella tapahtunut aikaisintaan 2.3.2006. C oli ollut asiasta yhteydessä muun ohella kunnan tekniseen johtajaan E:hen, jota hän oli myöhemmin 29.5.2006 kuulustellut todistajana.

C:n edellä kerrotuin tavoin 2.3. ja 29.5.2006 puhelimitse suorittamat suppeat todistajankuulustelut sisältänyt lisätutkinta on lisätutkintapöytäkirjan päiväyksen perusteella valmistunut 18.8.2006. Tutkinnanjohtaja B on 6.10.2006 päättänyt esitutinnan lopettamisesta saattamatta asiaa syyttäjän harkittavaksi sillä perusteella, että asian syyteoikeus oli esitutinnan kuluessa vanhentunut. B on todennut päätöksessään, että epäiltyjen rikosten vanhentumisaika on kaksi vuotta. Epäiltyjen rikosten tekoajankohdaksi tutkintapäätökseen on merkitty 31.5.2004.

1.2 Asian aiempi arviointi poliisin sisäisessä laillisuusvalvonnassa

Apulaisoikeuskanslerin Seinäjoen kihlakunnan poliisilaitokseen 29.1.2007 tekemän tarkastuksen (dnro 32/51/06) asiakirjoista ilmenee, että kysymyksessä olevan asian vanhentuminen on ollut ainakin kahteen otteeseen arvioitavana poliisin sisäisessä laillisuusvalvonnassa: ensin poliisilaitoksen sisäisen tarkastuksen yhteydessä heinäkuussa 2006 ja toisen kerran Länsi-Suomen lääninhallituksen poliisiosaston tarkastuksen yhteydessä syyskuussa 2006.

Seinäjoen kihlakunnan poliisilaitoksen 17.7.2006 esitutkintaa ja pakkokeinoja koskevasta sisäisestä tarkastuksesta 1.8.2006 laatimasta pöytäkirjasta käy ilmi, että asian vanhentuminen esitutinnan aikana oli havaittu poliisilaitoksen sisäisen tarkastuksen yhteydessä. Tarkastuspöytäkirjassa on todettu, että asia oli päässyt tutkinnan aikana vanhentumaan, koska Ylistaron kunnalta pyydettyä työmaapäiväkirjaa ei ollut saatu ajallaan. Poliisilaitos oli tarkastuspöytäkirjan mukaan saattanut "asianomaisten tietoon", että "tutkijan ja tutkinnanjohtajan olisi tullut seurata asian etenemistä ja suorittaa vaikkapa kotietsintä työmaapäiväkirjan saamiseksi, että tutkinta olisi voitu päättää ja asia saattaa syyttäjän harkittavaksi riittävän aikaisin ennen vanhenemista".

Länsi-Suomen lääninhallituksen poliisiosaston poliisitoimintayksikön 5.10.2006 päiväystä pöytäkirjasta Seinäjoen kihlakunnan

poliisilaitoksen tarkastuksesta käy ilmi tarkastuskohteisiin kuuluneen muun ohella sellaiset poliisilaitoksessa vireillä olleet R-ilmoitukset, jotka oli ilmoitettu ennen 31.12.2004. Tarkastuspöytäkirjan mukaan lääninhallituksen poliisiosasto oli lähettänyt mainituista avoimista jutuista poliisilaitokselle listan, poliisilaitos oli toimittanut siinä mainituista asioista poliisiosastolle selvitykset ja jutut oli käyty läpi tarkastuksella 13.9.2006.

Selvityksenä kysymyksessä olevasta asiasta poliisilaitos oli toimittanut lääninhallituksen poliisiosastolle tutkinnanjohtaja B:n 25.7.2006 päivätyn selvityksen. Selvityksessään B on todennut Vaasan työsuojelupiirin loppulausunnon jälkeen suoritetusta lisätutkinnasta, että C oli ollut "useamman kerran puhelinyhteydessä Ylistaron kuntaan ja tilannut mm. ko. urakan suunnittelu- ja maaperänselvityspaperit sekä urakkatarjouspyynnön" minkä lisäksi C oli suorittanut kaksi todistajankuulustelua. Selvityksen mukaan Ylistaron kuntaa oli pyydetty toimittamaan urakan suorittamiseen liittyvä työmaapäiväkirja ja C oli soittanut "asian johdosta useamman kerran Ylistaron kuntaan", mutta päiväkirjaa ei ollut poliisille saapunut. B:n mukaan asian tutkinta oli "venynyt, koska asiassa on pyydetty useita lisätutkintoja ja lausuntoja, joiden saaminen eri viranomaisilta on kestänyt".

Lääninhallituksen poliisiosaston tarkastuspöytäkirjasta ei ilmene asian vanhentumisen esitutinnan aikana antaneen aiheita mihinkään poliisin lääninjohdon toimenpiteisiin. Poliisin lääninjohdosta on pöytäkirjan mukaan todennut edellä kerrotuin tavoin tarkastuksella läpi käytyistä avoimista asioista ainoastaan, että "poliisilaitoksen antama selvitys on riittävä".

1.3 Menettelyn arviointi

Perustuslain 21 §:n 1 momentin mukaan jokaisella on oikeus saada asiansa käsitellyksi ilman aiheetonta viivytystä lain mukaan toimivaltaisessa tuomioistuimessa tai muussa viranomaisessa.

Esitutkintalain 6 §:n mukaan esitutkinta on toimitettava ilman aiheetonta viivytystä.

Esitutinnan hyväksyttävä kesto riippuu tutkittavana olevan asian yksilöllisistä erityispiirteistä kuten asian laadusta ja laajuudesta. Tutkinnan kestoon vaikuttavat tosiasiallisesti myös käytettävissä olevat tutkintaresurssit suhteessa tutkittavien juttujen määrään sekä poliisin velvollisuus asettaa tehtävänsä kiireellisyysjärjestykseen. Selvää kuitenkin on, että esitutkinta tulee pyrkiä toimittamaan ennen syyteoikeuden vanhentumista ja vieläpä siten, että syyteharkintaan jää kohtuullinen aika. Jos rikosasian syyteoikeus vanhenee esitutinnan aikana, ei rikosoikeudellinen vastuu voi asiassa toteutua.

Esitutkintaa johtaa esitutkintalain 14 §:n mukaan tutkinnanjohtaja. Viimekätinen vastuu esitutinnan toimittamisesta kuuluu hänelle. Tutkinnanjohtajan tehtävänä on valvoa johdettavinaan olevien

esitutkintojen toimittamista ja edistymistä. Tutkijan velvollisuutena on toimittaa asiassa vaadittavat esitutkintatoimenpiteet ilman aiheetonta viivytystä sekä tarvittaessa informoida tutkinnanjohtajaa tutkinnan viivästymisestä ja rikosten vanhentumisriskistä.

Saadun selvityksen mukaan poliisi on työturvallisuuspiirin lausunnon 21.9.2005 perusteella pitänyt aiheellisena suorittaa asiassa lisätutkintaa ennen asian syyttäjälle syyteharkintaan lähettämistä päättämistä. Aikaa lisätutkinnan suorittamiseksi ja mahdollisen syyteharkinnan suorittamiseksi on ollut tuolloin vielä runsaasti.

Vaikka Seinäjoen kihlakunnan poliisilaitos on edellä kohdassa 1.2 kerro-
tuin tavoin sisäisen tarkastuksen yhteydessä moittinut tutkijan ja tutkin-
nanjohtajan menettelyä asiassa, ei poliisilaitoksen asiasta tässä
kanteluasiassa antama lausunto sisällä heidän menettelyään koskevaa
arvostelua. Poliisilaitos on lausunnossaan viitannut rikosylikomisario
D:n lausuntoon, jonka mukaan merkittävä syy siihen, että asia on
päässyt rikoksena vanhentumaan, on poliisin Vaasan työsuojelupiiriltä
ja Ylistaron kunnalta tilaamien "jutun ratkaisemisen kannalta keskeisten
asiakirjojen" viipyminen, minkä lisäksi "merkitystä on myös sillä, että
tutkinnanjohtaja A joutui priorisoimaan käytössään olleiden
tutkijaresurssien käytön, määräämällä vanhempi konstaapeli C:n
osallistumaan laajaan projektitutkintaan".

Vastoin poliisilaitoksen näkemystä ei työsuojelupiirin lausunnon viipymi-
nen käytettävissäni olevan selvityksen valossa ole mielestäni ollut asian
vanhenemisen oikeudellisesti hyväksyttävä syy, sillä aikaa
syyteoikeuden vanhenemiseen on lausunnon saapumisen jälkeen ollut
vielä runsaat kahdeksan kuukautta ja poliisi ei ole suorittanut lausunnon
saapumisen jälkeen mitään tutkintatoimia runsaaseen viiteen
kuukauteen. Ylistaron kunnan poliisille toimittamatta jättämän "jutun
ratkaisemisen kannalta keskeisen" työmaapäiväkirjan saamiseksi ei
saadun selvityksen perusteella ole ryhdytty mihinkään toimenpiteisiin
tutkijan puhelintiedusteluja lukuun ottamatta.

Selvityksessä mainitusta poliisin tutkijaresurssien rajallisuudesta huoli-
matta on syyteoikeuden vanheneminen asiassa mielestäni ollut
seurausta ennen kaikkea puutteellisesta juttuseurannasta, mikä ilmenee
muun ohella siitä, että C on kuulustellut asiassa todistajaa vielä
29.5.2006 eli ajankohtana, jolloin syyteharkinnan suorittamiseen ja
epäiltyjen haastamiseen ei enää käytännössä ole ymmärtääkseni ollut
mahdollisuuksia. Asian tutkinnanjohtajuuden 1.4.2006 saanut B
puolestaan on tehnyt esitutkintapäätöksen vasta kuukausia asian
vanhentumisen jälkeen. Kerrotun perusteella vaikuttaa siltä, etteivät B ja
C ole kiinnittäneet huomiota asian rikosoikeudelliseen vanhenemiseen,
vaan se on tullut esiin vasta poliisilaitoksen heinäkuussa 2006
suorittaman sisäisen tarkastuksen yhteydessä asian jo vanhennuttua.

B ei ole tehnyt päätöstä esitutkinnan lopettamisesta vielä senkään
jälkeen, kun hän jo oli joutunut heinäkuussa 2006 antamaan
poliisilaitokselle selvityksen asian vanhentumisesta, vaan vasta

lokakuussa 2006 lääninhallituksen poliisiosaston Seinäjoen kihlakunnan poliisilaitokseen tekemän tarkastuksen jälkeen. Olkoonkin, että suurin kiire asiassa on tuolloin ollut jo ohi, on myös esitutkinnan päättäminen osa esitutkintaa ja myös se tulee siten tehdä esitutkintalain edellyttämällä tavalla ilman aiheetonta viivytystä. Esitutkinnan lopettamispäätöksen tekemisen ja sitä koskevan tiedon saamisen viivytyksettömyydellä on usein merkitystä asian asianosaisille. Sen ohella esitutkinnassa aiheettomasti avoinna olevien juttujen päättämisellä voitaneen ajatella poliisin oman toiminnan kannalta olevan sellainen käytännön merkitys, että se on omiaan helpottamaan tutkinnassa olevien juttujen vanhentumisen seuranta.

Rikoskomisarion virasta 31.3.2006 virkavapaalle jäänyt A on selvityksessään pitänyt muiden asioiden priorisoimista kysymyksessä olevan jutun tutkinnan edelle perusteltuna, koska asian syyteoikeus oli ollut vanhenemassa vasta 31.5.2006. Lääninhallituksen poliisiosasto on todennut lausunnossaan, että asioiden kiireellisyysjärjestykseen asettamisesta huolimatta tulee esitutkinta järjestää siten, ettei tutkittavana olevan teon syyteoikeus pääse vanhentumaan poliisista riippuvasta syystä. Se on todennut, että tapauksessa on ollut kyse työntekijän vakavaan vammautumiseen johtaneesta tapahtumasta, jossa sekä asianomistajalla että yhteiskunnalla on ollut tutkinnan suhteen merkittävää intressiä.

Kun rikosoikeudellisen vastuun toteutumiseksi tulee esitutkinnan valmistuttua olla aikaa vielä syyteharkinnan suorittamiseen ja mahdolliseen rikoksesta epäiltyjen haastamiseen ennen syyteoikeuden vanhentumista ja kun A:n jäädessä virkavapaalle aikaa asian vanhenemiseen on ollut enää kaksi kuukautta, olisi mielestäni jo A:lla ollut tutkinnanjohtajana syytä huolehtia jutun tutkinnan joutuisuudesta. Näkemykseni mukaan myös A on vastuussa asian vanhentumisesta, vaikka hän onkin ollut asian vanhenemishetkellä jo virkavapaalla.

A:n ja C:n kertoman mukaan C:n edellytyksiä huolehtia asian joutuisasta tutkinnasta on vaikeuttanut se, että A oli kerrotulla tavalla priorisoinut muita tehtäviä asian tutkinnan edelle. Poliisi ei kuitenkaan ole selvityksessään tuonut ilmi, että asiassa olisi tarvittu ennen sen syyteharkintaan siirtämistä mitään tutkintatoimenpiteitä C:n asiassa lisätutkintana suorittamien kahden suppean puhelinkuulustelun lisäksi, tai sitä, mitä mahdolliset muut tarvittavat tutkintatoimet olisivat olleet.

C ei ole ryhtynyt suullisten pyyntöjensä lisäksi mihinkään toimenpiteisiin Ylistaron kunnalta pyytämänsä tutkinnallisesti välttämättömäksi arvioidun työmaapäiväkirjan saamiseksi. Saadusta selvityksestä ei käy ilmi, että C olisi kertonut päiväkirjan saamista koskevasta ongelmasta myöskään tutkinnanjohtajalle. Lääninhallituksen poliisiosasto on lausunnossaan todennut, että viranomaisstahoinkin nähden voidaan harkita lain sallimien pakkokeinojen käyttömahdollisuutta, ellei asia muuten hoidu, ja ettei pelkkien tuloksettomien puhelinkeskustelujen varaan tule tutkinnassa jäädä varsinkaan asian vanhentumisajan läheistyessä. Poliisiosaston näkemyksen mukaan lisäksi kirjalliseen

muotoon lopulta saatettu pyyntö voisi olla suullista pyyntöä tehokkaampi.

Poliisiosasto on lisäksi kiinnittänyt lausunnossaan huomiota siihen, ettei C ole kunnan teknistä johtajaa E:tä kaksi päivää ennen syyteoikeuden vanhentumista kuulustellessaan kirjannut työmaapäiväkirjasta mitään lausumaa, vaikka selvityksessä jutun vanhentumista on perusteltu päiväkirjan saamatta jäämisellä. E:n selvityksessään kertoman mukaan työmaapäiväkirjaa olisi pyydetty vasta "kesällä 2006". Totean selvyyden vuoksi, ettei minulla yksin E:n asiasta kertoman ja sen, ettei C ole häntä kuulustellessaan kysynyt työmaapäiväkirjan olemassaolosta, perusteella ole perusteita todeta, etteikö C olisi pyytänyt kunnalta työmaapäiväkirjaa jo ennen esitutkinnan vanhentumista.

B on ilmoittanut selvityksessään, että hänen johdettavanaan on ollut 4500 - 5000 rikosasiaa vuodessa, minkä vuoksi yksittäisten juttujen valvonta ei aina voi olla kovinkaan yksityiskohtaista. Myös A on selvityksessään maininnut johdettavanaan olleen mainitun juttumäärän.

A:n ja B:n mainitsema juttumäärä on suuri ja epäilyksittä tutkinnanjohtajaa merkittävästi työllistävä. Se ei kuitenkaan mielestäni sellaisenaan selitä kysymyksessä olevassa tapauksessa asian vanhenemisen huomioimatta jättämistä, kun otetaan huomioon, että lyhin rikoslain 8 luvun 1 §:ssä säädetty syyteoikeuden yleinen vanhenemisaika on kaksi vuotta ja että Länsi-Suomen lääninhallituksen poliisiosaston 4.11.2005 suorittamassa Seinäjoen kihlakunnan poliisilaitoksen tarkastuksessa (pöytäkirja 7.12.2005, dnro LSLH-2005-8793/Tu-42) on todettu, että poliisilaitoksella oli tuolloin ollut tutkinnassa yhteensä ainoastaan 13 ennen 31.12.2003 tutkintaan tullutta rikosasiaa, joihin oli kirjattu joku rikoksesta epäilty.

2. Ylistaron kunnan menettely

C oli edellä kerrotuin tavoin pyytänyt kertomansa mukaan maaliskuussa 2006 suorittamansa kuulustelun jälkeen Ylistaron kunnalta sen hallussa ollutta työmaapäiväkirjaa. Hän oli kertomansa mukaan ollut asiasta yhteydessä kunnan tekniseen johtajaan E:hen sekä johonkin muuhun kunnan työntekijään.

Seinäjoen kihlakunnan poliisilaitos oli E:n muistaman mukaan kesällä 2006 puhelimitse pyytänyt urakan työmaapäiväkirjaa kunnan tekniseltä osastolta. E oli kertomansa mukaan puhelinkeskustelussa luvannut, että osasto lähettää poliisilaitokselle kopiot sillä olevista asiakirjoista. Poliisin kanssa oli E:n mukaan todettu, että "asialle varataan aikaa, koska osasto tekee tehtävät kiireellisyys- ja määräaikajärjestyksessä". Asiaa ei E:n mukaan pidetty kiireellisenä eikä sille sovittu määräpäivää. Aikaa oli varattu, koska "osaston kanslistit eivät olleet tarkkaan perillä työmaan papereista" ja työmaata valvoneen rakennusmestarin työsuhde oli jo päättynyt.

Poliisilain 35 §:n 1 momentin mukaan poliisilla on oikeus saada viranomaiselta virkatehtävän suorittamiseksi tarpeelliset tiedot ja asiakirjat maksutta ja salassapitovelvollisuuden estämättä, jollei sellaisen tiedon tai asiakirjan antamisesta poliisille tai tietojen käyttöä todisteena ole laissa kielletty tai rajoitettu.

E:n 29.11.2007 päivätyn selvityksen mukaan tekninen osasto oli apulaisoikeuskanslerin sijaisen 24.10.2007 päivätyn selvitys- ja lausuntopyynnön saapumisen jälkeen "osallistunut laajemmin etsintään ja hakenut poliisilaitoksen pyytämät asiakirjat". Selvityksestä ei käy ilmi, mistä työmaapäiväkirja lopulta oli löytynyt ja mikä oli ollut syynä siihen, että päiväkirja oli kyetty löytämään vasta marraskuussa 2007 mainitun selvitys- ja lausuntopyynnön saavuttua, vaikka niitä oli C selvityksen perusteella pyydetty jo maaliskuussa 2006 ja E:n kertoman mukaan jo kesällä 2006. Kulunut aika ja päiväkirjan löytyminen nopeasti apulaisoikeuskanslerin sijaisen selvitys- ja lausuntopyynnön saavuttua antavat mielestäni kuitenkin viitteitä siitä, ettei poliisin asiakirjapyyntö välttämättä ollut johtanut kunnassa kovinkaan tehokkaisiin toimiin pyynnön toteuttamiseksi.

Ottaen huomioon poliisilaissa olevan nimenomaisen säännöksen poliisin oikeudesta saada viranomaiselta virkatehtävän suorittamiseksi tarpeelliset asiakirjat on pidettävä asianmukaisena, että viranomainen viipymättä ryhtyy toimenpiteisiin poliisin siltä rikoksen selvittämiseksi pyytämien asiakirjojen toimittamiseksi siinäkin tapauksessa, ettei poliisi, tapauksessa ilmeisesti menettelemällään tavalla, aseta asiakirjojen toimittamiselle määräpäivää. Asialla on erityistä merkitystä viranomaisen toimintaa kohtaan tunnettavan luottamuksen kannalta kysymyksessä olleen kaltaisessa tilanteessa, jossa poliisi pyytää asiakirjoja viranomaisen oman menettelyn lainmukaisuuden selvittämiseksi.

3. Johtopäätökset ja toimenpiteet

Valtioneuvoston oikeuskanslerista annetun lain 6 §:n 1 momentissa on säädetty, että jos virkamies, julkisyhteisön työntekijä tai muu henkilö julkista tehtävää hoitaessaan on menetellyt lainvastaisesti tai jättänyt velvollisuutensa täyttämättä, oikeuskansleri voi antaa asianomaiselle huomautuksen vastaisen varalle, mikäli hän ei harkitse olevan aiheutta syytteen nostamiseen.

Seinäjoen kihlakunnan poliisilaitoksen tutkittavana olleessa epäiltyä työturvallisuusrikosta ja vammantuottamusta koskeneessa asiassa ei lisätutkintaa ollut suoritettu viivytyksettä eikä poliisilaitoksen juttuseurannassa ollut kiinnitetty huomiota syyteoikeuden vanhenemisen ajankohtaan. Kerrotusta on ollut seurauksena, että asian syyteoikeus on vanhentunut esitutkinnan aikana.

Annan kerrotun vuoksi asian tutkinnanjohtajina toimineille Poliisiammatikorkeakoulun yliopettajalle A:lle ja rikoskomisario B:lle sekä asian tutkijana toimineelle vanhemmalle konstaapelille C:lle huomautuksen.

Saatan lisäksi Ylistaron kunnan tietoon edellä päätökseni kohdassa 2 poliisin viranomaiselta pyytämien asiakirjojen toimittamisesta esittämäni näkemyksen.

Asia ei anna aiheutta muihin toimenpiteisiini.

Oikeuskansleri

Jaakko Jonkka

Osastopäällikkö
Esittelijäneuvos

Petri Martikainen